

Jak zostać krytykiem filmowym – przygotowujemy się do oglądania filmu pt. „Władca Pierścieni”.

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń :

- zna terminy: adaptacja, ekranizacja,
- rozumie różnice w obrazowaniu stosowane w tekście literackim i w filmie,
- zna pochodzenie i znaczenie symboli użytych w filmie,

b) Umiejętności

Uczeń:

- potrafi wyjaśnić wyżej wymienione pojęcia,
- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- wykorzystuje wiedzę w praktyce.

2. Metoda i forma pracy

Praca samodzielna, metoda heurystyczna, dyskusja.

3. Środki dydaktyczne

- kartki papieru, fragmenty powieści J. R. R. Tolkiena w podręczniku, fragmenty filmu Petera Jacksona “Władca Pierścieni” (dowolna część), Internet.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że na lekcji zajmą się analizowaniem filmu “Władca Pierścieni” w reż. P. Jacksona. Wyjaśnia iż celowo zajmą się filmem, który z którym większość uczniów miała już okazję się już zapoznać. Dzięki temu będą mogli skupić się na środkach filmowych użytych przez twórcę filmu, nie zaś na jego fabule i zostać prawdziwymi krytykami filmowymi.

b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel odwołuje się do wiedzy uczniów na temat powieści “Władca Pierścieni” oraz trylogii filmowej Jacksona. Wspólnie próbują odpowiedzieć na pytanie, czy obraz Jacksona jest ekranizacją, czy adaptacją filmową. Próbują określić znaczenie słów: “ekranizować” – przenieść na ekran, “adaptować” – dostosowywać.

2. Nauczyciel prosi uczniów, aby zastanowili się, w jaki sposób czytelnik odbiera powieść, a w jaki sposób – widz odbiera film. Uczniowie starają się określić, za pomocą jakich środków oddziałują na czytelnika pisarz, a jaki – filmowiec (np. reżyser może wykorzystać obraz, muzykę, oświetlenie, nie może natomiast przedstawić w sposób bezpośredni myśli bohaterów; odwoływanie się w filmie do takich zmysłów, jak wzrok i słuch; odwołanie się w powieści do umysłu i wyobraźni).

2. Nauczyciel wskazuje uczniom fakt, że autor powieści J. R. R. Tolkien nie opisywał zbyt dokładnie najważniejszych w niej ras, czy świata przedstawionego, skupiając się raczej na fabule i historii Śródziemia. Zwraca uwagę, że mimo tego uczniowie doszli wcześniej do wniosku, że film Jacksona jest doskonałą ekranizacją. Zastanawia się wraz z uczniami nad pochodzeniem i znaczeniem niektórych wątków i motywów wykorzystanych zarówno w powieści, jak i w filmie (mitologiczne i baśniowe pochodzenie takich motywów, jak walka sił dobra z siłami zła; król żyjący w ukryciu, ale przybywający na ratunek swojej krainie; postaci elfów, krasnoludów i hobbitów).

Uczniowie pracując w grupach starają się odszukać w Internecie informacje na temat: elfów, niziołków i krasnoludów. Zapisują informacje w formie krótkich punktów i następnie odczytują je.

3. Nauczyciel prosi, aby uczniowie zastanowili się, czy – skoro pisarz stworzył swoją powieść odwołując się do różnych mitologii z całego świata, to czy także reżyser mógł odwołać się do naszej wiedzy o kulturze, np. Celtów lub Wikingów, “tworząc” scenografię, kostiumy, czy muzykę do swego filmu. Uczniowie mogą poszukać w Internecie informacji, np. o kulturze, strojach, ozdobach Celtów i Wikingów. Uczniowie prezentują wyniki swoich poszukiwań. Na zakończenie “etapu badawczego” nauczyciel może jeszcze włączyć uczniom fragment tradycyjnej muzyki irlandzkiej i skandynawskiej, aby mogli zwrócić uwagę na motywy muzyczne obecne w filmie (choćby tytułowa piosenka z “Drużyny Pierścienia” wykonywana przez znaną folkową pieśniarkę irlandzką – Enyę).

4. Nauczyciel zaprasza uczniów do obejrzenia wybranych fragmentów trylogii “Władca Pierścieni” ze szczególnym zwróceniem uwagi na zdobytą ostatnio wiedzę. Uczniowie mogą np. zauważyć zdobienia dworu króla Teodena i sposób wystroju domu Elronda (motywy skandynawskie i irlandzkie), podobnie jak stroje, np. sukienki Arweny i Eowiny.

c) Faza podsumowująca

1. Następnie uczniowie wypowiadają się, czy posiadanie tych wiadomości o świecie przedstawionym Śródziemia wpłynęło w jakiś sposób na ich odbiór filmu oraz czy zwracali większą uwagę na takie detale składające się na obraz filmowy, jak właśnie scenografia czy muzyka filmowa.

5. Bibliografia

1. Dobrowolska H., Jutro pójdę w świat. Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego dla klasy 6 szkoły podstawowej. , WSiP, Warszawa 2000.
2. Kocher P., Tolkien. Mistrz Śródziemia., Amber, Warszawa 1998.
3. Carter L., Tolkien: Świat „Władcy Pierścieni”., Iskry, Warszawa 2003.
4. Trylogia filmowa „Władca Pierścieni” w reż. Petera Jacksona.
5. [http://pl.wikipedia.org/wiki/Elf_\(fantastyka\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Elf_(fantastyka))
6. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Krasnolud>

6. Załączniki

brak

7. Czas trwania lekcji

2 x 45 min.

8. Uwagi do scenariusza

brak